

คอลัมน์ “จากท่าพระจันทร์ถึงสนามหลวง”

ผู้จัดการรายวัน ฉบับวันพฤหัสบดีที่ 23 มกราคม พ.ศ. 2546

Mecca Cola

รังสรรค์ ณะพรพันธุ์

เมื่อ Mecca Cola ออกสู่ตลาดในประเทศฝรั่งเศสเมื่อปลายปี 2545 ยักษ์ใหญ่ในธุรกิจน้ำอัดลม ดังเช่น Coca Cola และ Pepsi Cola ยังไม่รู้สึกลั่นสะเทือน เพราะเชื่อมั่นว่า แจกจ่าย Mecca Cola มีอาจฆ่ายักษ์อย่าง Coca Cola และ Pepsi Cola ได้

เพียงสองเดือนให้หลัง ยอดขายของ Mecca Cola เริ่มพุ่งกระชูด ไม่เพียงแต่จัดจำหน่ายในประเทศฝรั่งเศสเท่านั้น หากยังส่งออกไปยังสหราชอาณาจักร เยอรมนี เบลเยียม อิตาลี และสเปน โดยที่มีแผนที่จะส่งออกไปยังสวีเดน เดนมาร์ก และตะวันออกกลางอีกด้วย กระนั้นก็ตาม ยังมีอาจเทียบเคียงได้กับยักษ์ใหญ่ในธุรกิจน้ำอัดลม

แต่การที่ Mecca Cola ชี้กระแสดวงเงาเกลียดชังสหรัฐอเมริกา และความรู้สึกต่อต้านระบบทุนนิยมอเมริกัน เริ่มสร้างความหนักใจแก่ Coca Cola และ Pepsi Cola รวมตลอดจนบรรษัทยักษ์ใหญ่อเมริกันในอุตสาหกรรมอื่นๆ การที่สหรัฐอเมริกาหนุนหลังและให้ทำยอิสราเอลในความขัดแย้งที่มีกับปาเลสไตน์ และการวางก้ามเป็นนักเลงโตโดยพยายามก่อสงครามอิรัก มิเพียงแต่สร้างความรู้สึกเกลียดชังและความรู้สึกต่อต้านสหรัฐอเมริกาในหมู่ชาวอาหรับและอิสลามิกชนโดยทั่วไปเท่านั้น หากยังสร้างความรู้สึกเดียวกันนี้ในหมู่ชนผู้รักความเป็นธรรมและรักสันติสุข ไม่จำกัดชาติพันธุ์และไม่จำกัดศาสนาอีกด้วย

Mecca Cola เป็นผลผลิตทางเลือกสำหรับชนผู้รักความเป็นธรรมและรักสันติสุข ผู้ไม่ต้องการเห็นการใช้อำนาจเป็นธรรมของสหรัฐอเมริกา หากพลโลกยังคงซื้อสินค้าอเมริกัน ซึ่งมีผลต่อการเติบโตใหญ่ทางเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกา สหรัฐอเมริกาก็จะยังคงวางก้ามเป็นนักเลงโตต่อไป และสามารถใช้อำนาจเป็นธรรมต่อไป ในการที่จะสกัดมิให้สหรัฐอเมริกาเป็น ‘ผู้ก่อการร้าย’ อันดับหนึ่งของมนุษยพิภพ พลโลกจะต้องรวมพลังต่อต้านไม่ซื้อสินค้าอเมริกัน การผลิตสินค้าอันเป็นทางเลือกนอกเหนือจากสินค้าอเมริกัน นับเป็นยุทธวิธีสำคัญในการนี้

Mecca Cola ชูคำขวัญ ‘No More Drinking Stupid, Drink With Commitment’ ป่าวร้องมิให้พลโลกเลือกเครื่องดื่มอย่างโง่ หากจะดื่มน้ำอัดลม ก็ต้องดื่มอย่างมีพันธะ

Mecca Cola ประกาศเจตนารมณ์อย่างชัดเจนว่า จะแบ่งปันกำไร 10% ให้แก่นักเคลื่อนไหวสิทธิมนุษยชนในเขตปาเลสไตน์ และอีก 10% ให้แก่ขบวนการประชาชนและ NGOs ในสหภาพยุโรปที่ทำงานในด้านการสถาปนาสถานศึกษาในมนุษยพิภพ ด้วยเหตุนี้ Mecca Cola จึงกล้าเรียกร้องพลโลกให้ *'Drink With Commitment'*

การชูคำขวัญ *'No More Drinking Stupid, Drink With Commitment'* ทำให้ Coca Cola มีอาจนิ่งเงียบต่อไปได้ โดยเริ่มแถลงข่าวตอบโต้ Mecca Cola ด้วยการตอบโต้ว่า นายตอว์ฟีก มาธลูธิ (Tawfik Mathlouthi) นายทุนผู้ผลิต Mecca Cola เป็นเพียงผู้ประกอบการที่แสวงหาผลประโยชน์ทางธุรกิจจากปัญหาทางการเมืองอันซับซ้อนในตะวันออกกลาง

Mecca Cola มีใช้น้ำอัดลมมุสลิมยี่ห้อแรก ก่อนหน้านี้น้ำอัดลมยี่ห้อ Zamzam Cola ผลิตในประเทศอิหร่านภายหลังจากที่ขบวนการประชาชนในประเทศนั้นโค่นพระเจ้าซาคาห์แห่งอิหร่านในปี 2522 สหรัฐอเมริกาต้องเสียหน้าอย่างยิ่งที่มีอาจค้ำบัลลังก์ของพระเจ้าซาคาห์ได้ และกลายเป็นไม้เบื่อไม้เม่าของอิหร่านนับตั้งแต่นั้น

Zamzam Cola มิได้จำกัดการขยายเฉพาะในประเทศอิหร่านเท่านั้น หากยังส่งออกไปขายในประเทศต่างๆทั่วตะวันออกกลางอีกด้วย เมื่อกระแสการต่อต้านสหรัฐอเมริกาในหมู่ชาวอาหรับขึ้นสูงมากเพียงใด Zamzam Cola ยิ่งขายดีมากเพียงนั้น ตลาดของ Zamzam Cola มิได้จำกัดเฉพาะตะวันออกกลาง หากยังขยายสู่แอฟริกา การเติบโตใหญ่ของ Zamzam Cola มีมากถึงระดับที่ Zamzam Cola วางแผนที่จะตั้งโรงงานในซาอุดีอาระเบีย

ในปี 2543 มีการกล่าวหาว่า เครื่องหมายการค้าของ Coca Cola ไม่เป็นมงคลสำหรับอิสลามิกชน เพราะเมื่อนำไปส่องกระจกหรืออ่านกลับหัวกลับหาง จะกลายเป็นภาษาอาหรับ ซึ่งแปลเป็นภาษาอังกฤษได้ว่า *'No to Mahammed, No to Mecca'* นั่นก็คือ การปฏิเสธพระโมฮัมหมัด และการปฏิเสธนครเมกกะ เสียงกล่าวหานี้ก่อผลบานปลาย จนผู้นำศาสนจักรในประเทศอียิปต์ต้องแต่งตั้งคณะผู้ทรงคุณวุฒิไต่สวนกรณีนี้ และมีข้อวินิจฉัยในท้ายที่สุดว่า ข้อกล่าวหาไม่ได้เป็นจริง

เสียงลือเสียงเล่าอ้างดังกล่าวข้างต้นนี้ ไม่ว่าจะจริงหรือไม่ เป็นผลผลิตจากความรู้สึกต่อต้านสหรัฐอเมริกา ผู้ประกอบการชาวอเมริกันในประเทศอาหรับตระหนักถึงความรู้สึกดังกล่าวเป็นอย่างดี และต้องบริหารธุรกิจด้วยความยากลำบาก บางบริษัท *'เข้าเมืองตาหลิ่ว ต้องหลิ่วตาตาม'* ดังกรณี Burger King ในประเทศบาห์เรน ที่ตั้งกระป๋องสำหรับรับเงินบริจาคเพื่อชาวปาเลสไตน์ โดยที่กระป๋องนั้นหล่อหุ้มด้วยธงชาติปาเลสไตน์ ในขณะที่รัฐบาลอเมริกันต้องการถล่มปาเลสไตน์ (BBC News, May 21, 2002)

การต่อต้านสหรัฐอเมริกาในหมู่ชาวอาหรับกำลังขยายผลเป็นการต่อต้านสินค้าอเมริกัน สถานีโทรทัศน์ BBC เริ่มรายงานข่าวเมื่อกลางปี 2545 ว่า สินค้าออกที่สหรัฐอเมริกาส่งไปขายซาอุดีอาระเบียมีแนวโน้มตกต่ำลง เฉพาะในไตรมาสแรกของปี 2545 ตกต่ำมากกว่า 40% (*BBC News*, August 21, 2002)

Zamzam Cola และ Mecca Cola เป็นสินค้าทางเลือกมีจำกัดเฉพาะชาวอาหรับและอิสลามิกชน หากยังเป็นทางเลือกของปวงมนุษย์ผู้รักความเป็นธรรมและแสวงหาศาสนาดีสุดด้วยสายธารของสินค้าทางเลือกดูจะเดียวกับ Zamzam Cola และ Mecca Cola จะยังปรากฏในมนุษยพิภพต่อไป ตราบเท่าที่สหรัฐอเมริกายังไม่รู้สึกผิดชอบชั่วดี

หมายเหตุ

1. ข้อมูลเกี่ยวกับ Mecca Cola โปรดอ่าน

Verity Murphy, "Mecca Cola Challenges Us Rival", *BBC News* (January 8, 2003)

2. ข้อมูลเกี่ยวกับ Zamzam Cola โปรดอ่าน

"Islamic Cola Benefits from Boycott", *BBC News* (May 21, 2002)

"Islamic Cola Selling Well in Saudi", *BBC News* (August 21, 2002)

3. รายงานข่าวเครื่องหมายการค้า Coca Cola ไม่เป็นมงคลสำหรับอิสลามิกชน โปรดอ่าน

Caroline Hawley, "Muslim Cleric Defends Coke", *BBC News* (May 13, 2000)